

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica et alijs sole[m]nijs Jn die

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

Dominica Rogationum

Ea Religio. Soz. ch̄iana. b Abū
da. s. in cordis intētione. c Et imacu-
lata. in opis executiōe. d Apud deū
prēm. s. accepta. e Hec est vīsi. pu.
corhaliter in p̄ficiōe verboꝝ et ergati-
one munex et pte-
ctione malorum.
f Et viduas i
tribulatione ea:
rū. sc̄z rā corporali
g sp̄nali. g Et
immaculatū se
custodi. ab hoc
seculo. inquinato
Ly. Sensus est q
religio ch̄istiana ē
exercere se i oꝝib
misericordia erga prop̄i
mū. z l oꝝib mūdi
cē erga scipsum.

Onſite
mi alie-
trū pec-
cata ve-
stra. tū. An initiu-
ill' eple scribit san-
ctus Jacob' di. In
firmal q̄s i vobis:
inducat p̄bysteros
ecclie. z oꝝit super
et: vngentes eum
oleo in nōmī dñi:
z oratio fidei salua-
bit infirmis: et alle-
uiabit eū dñi s: et si
in p̄tis sit dimitte-
tur ei. Tūc sequit
epla p̄ns. b Et
itemini alteru-
trū peccata ve-
stra. non aliena.
c Et orate pro
inuice. L. nā co-
fessio: tenet orare
z confiteere. z econ-
uerso. k Et sal-
uemini. quia pe-
rendū est qđ p̄tinet
ad salutē. l Ad

tū em̄ valet dep̄catio iusti assidua. **S**
Soz. nō p̄tōris: q̄ p̄tōres nō sūt digni
veraudiant. Th: Scimus qm̄ p̄tōres ^{30.9.1.}
deus nō exaudit. m Chelias erat hō ^{3. Re. 19.8}
sūls nobis passibilis. i. fragilis: nā tū
more mortis fugit
a facie Jeſabel: q̄
nondum in paradi-
sum fuit trāslatus.
n Et oratiōe.
sc̄z vna. o Ora
uit. corde z ore.
p Ut nō plue-
ret super terra.
sc̄z israel specialit.
q Et nō pluit
anos tres z mē-
ses sex. Ly. nā p̄
pter maliciā regis
achab fuit illa pla-
ga inducta ad dos-
mandū ipsius sug-
biā et idolatrie du-
rictā. r Kursū
orauit. Blo. post
per tantū tēpus
inedia cor regis su-
peri et idolatrie
gētis ad penitētā
istēx vidit: tūc rur-
sū orauit. s Et
celū dedit plu. z
terra dedit fru-
tuū. Si ergo helv-
as vna oratiōe tñ
impetravit: qd er-
go milī fideles in-
tis oratiōibus im-
petrare nō valent.
t Fr̄s mei s̄
q̄s aut ex vobis
errauerit a veri.
Ly. fidei vel moꝝ.
v Et conuer-
tit q̄s eu. Ly. id ē
ad viā vitai redu-
cerit. r Scire
debet qm̄ q̄ con-
uer. fe. p̄tō. ab

Postilla
t de p. vi.
I. c. q̄s ali/
qn. s. can/
ms.

Onſitemi al-
vus al
teri potestātē habent.
terutru p̄cta vīra: et
k orate pro inuicem vt saluemini.
sūls. s efficax est oratio. s hominis
Mältū em̄ valet dep̄catio iusti
s p̄levarās. s pp̄eta. s sicut z nos
assidua. Heliās hō erat sūls no-
m̄is passibilis: et oratiōne orauit. b
vt nō plueret super terrā: z nōn
pluit annos tres z mēses sex: Et
rūsum orauit: z celū dedit plu-
sūlam: z terra dedit fructū suum:
Fr̄t̄res mei si q̄s ex vobis erra-
t p̄ patīn. s per sua exhortationē
z fraternā correctionē.
uerit a veritate: z cōuerterit quis v
s p̄ certo habere debet.
eum: scire debet qm̄ q̄ cōuerterit se / r

A errore vie sue. Hor. i. vita. Nā vita nra est qdām via: aut in infernum si est mala: aut i paradise si ē bona. a **S**alua bēt animā eius a morte. Hor. eterna. Si magnē mercedis est a morte eripe corp^o

bros. Sed notāter dicit. **D**e oib^o qz de p̄tinētibus ad christi cōceptionē na-

tuitatē/ vitam z mortē resurrectionē z

ascensionem aliqua scripsit. e **O** the-

ophile. Hic erat qdām ep̄s aſi: cui scri-

p̄st euangelium: z

eidē scripsit hūc lis-

brū. s. act^o aploū:

de quo libro psens

epistolē sumpta ē.

f **C**ue cepit ie-

sus facere et do-

cere. **L**y. Bā enī

docere z maleviue-

re: nihil aliud ē/ h

se sua voce dānare.

g **C**lqz in diē.

sz ascensionis sue.

h **C**qua h̄cipi-

ens aplis p sp̄

ritūsc̄tū. **L**y. q

h̄dicaret euāgeliz

p vniuersum orbē.

i **C**uos elegit

z ceteris ad h̄ offi-

cium apostolatus.

k **A**llumptus

est. de terra ad ce-

lū in sua hānitate

l **C**uibus z q

buit seipsum vi-

uijz post passio-

ne suā in multis

argumētis. quia

comedit cum eis:

z palpabilem pre-

buit se eis: et sic de

alij argumentis.

m **P**er dies q

draginta appa-

rēs eis. Quod sic

nō est intelligendum q in illis quadragin-

ta diebus continue fuerit carnē eis: sed in-

illo temporis spacio frequēter sz eis ap-

paruit. n **E**t loquēs de regno dei.

id est de beatitudine cœleti. o **E**t con-

uescens. id est comedens cuz apostolisi

apparuit eis recumbentibus in die aſcen-

sionis: vt patet in euāgelio hodierno.

Postilla

Rimū quidez sermo- nez feci de oib^o the. zc. Motandum q christus dñs noster ascēdere volens: pmo discipulis suis apparuit: z eos de incredulitate eorū redarguit: z c̄ eis comedit et eos ex tra ciuitatē in mon te exire h̄cepit: vbi eum viderūt ascendere post quadra ginta dies a reſurrectione cōputan do: sicut manifeste habet in ep̄stola z euāgelio hodiernē festivitatis. **T**hi di cit sanctus Lucas in ep̄stola presen ti: que habet in pnc ipio actuū apostoloz. c **R**imū qui d em sermonē feci. scilicet in euāgelio: quod ego scripsi de omnibus. **L**y. nō di cit/ omnia: quia omnia facta christi nō pos sunt p singula scribi: p̄m q dicit in euāge.

Io. vlti. 6. Sunt autē z alia multa que fecit iesus: q si scribanē p singula/ nec ipsum arbitror mundū capere/ eos qui scribendi sunt. li-

cerit peccatorē ab errore vie sue: f redimet f eterna. f saluabit aiam el^o a morte: et ḥpe f ne videant u iudicio ad puniendū.

rit multitudinē peccatorō.

In die Ascensionis domini. Actuū. l. a. in principio.

Rimū qui certe euāgelū scripsi. dē sermo- nez feci dē t factus aliquid: h̄ modicū sc̄pti nomē epi afie.

tomibus ḥ theophile: q cepit ie. f

f ope implere. f alios. f ascētōnis

f sus facere z docere vsc̄ in diēm s ascētōis die. f post qd̄ h̄cepit. f vi h̄dicaret.

qua precipiens aplis p sp̄isan. b ad officiū h̄dicatiōis. f a nube i sua hānitate

ctum: quds elegit assūptus ē. k

apostoli. f ostendens.

Quibus z p̄buit seipsum viuū l

f z morteni f .i. inductionib^o

post passionē suā in multis argu-

mentis p dies qdraginta appareb̄ m

f docens. f eterna patria.

cis: z loquēs ḥ regno dei. Et co. n

In die Ascensionis dñi

Ea **C**recepit eis ab hiero. ne discederent. **L**y. do nec p spmfecti rediderent apti ad fidi candum euangelium. **b** **C**Sed expec pmiss. patr' quā audistis in dī **Jos. 14. v.** os meū. **Q**uā **D**arclē aut ipūssanctus que mittet p in nomine meo ille vos docebit oia. s. necessaria vobis et aliis ad salutem. **c** **Q**uia ioā. q dē ba. aq. **L**y. so. lō. **N**ā eiō baptis mus grām nō cōfē rebat. **d** **C**los aut ba. spūscō. **H**oc eīm intelligē dā ē de receptione spūsceti i signo vīsi bili. **e** **C**lō post mul. hos dies. i. in dieb' penteco. stes. **f** **I**git qui cōue. **G**lo. ordi. s. presentes aderant. **H**u. q. 5. c. **g** **C**Interroga/estimant. hāt eū di. **D**ñe si i tēpe hoc re. regnū isrl. **S**ciendū ī Nico. de ly. q multi de discipulis christi de regno eiō adhuc carnali sensiebāt. vīpote non dū recepta spūsceti ḡfa estimātes ipm̄ t̄pali regnū tēpūz: **Dat. 20. c** apē qd filii cebedei petierunt pvn' ad dī terā. ali' ad sinistrā eī' sederēt. et crede bāt regnū t̄pale qd ablātū erat iudeis comedens uescens pcepit eis ab hierosoly/ **a** **s** vno. s. abirent. **b** mis ne discederēt: sed expectarēt s. spiritūsanctū p̄m̄ su. s. pmissione. pmissionē patris: quaz audistis **c** inquit peros meū: quia ioannes in patre datus spiritūsanctū. **d** quidē baptiçauit aqua: vōs autē baptiçabimini spiritūsancto / nōn nā pōi decē dies. **f** resurrecōis et ascēsionis post multos hos dies. **I**git qui apostoli congregati cōuenērāt: interrogabāt eū dicētes: **D**ñe si i tēpe hoc restitues liberę a romanis regnum israel. **B**ixit autem eis: b non grāt. s. determinatā notiā habere de su. **N**ō est vestrū nosse tēpōra et mortuas contingētibus: qd solius dei est. mēta: que pater posuit in sua po testate: sed accipietis virtutē su tē ad salutē: ut fortem p̄dicetis euangeliū. perueniētis spiritūsancti in vōs. **t** Et eritis mibi testes in hiērusalem et in omni iudea et samaria et vīsq ad vltimūz terre. **E**t cum hec dixisset: videntibus illis ele uatus ē: et nubes suscepit eūz ab oculis eorū. **L**ūc intuerentur in sursum. s. paulatim ascēdēt. s. ielum. s. angeli. celum eunte illum: ecce duo viri n celum eunte illum: ecce duo viri n apostolos et discipulos. astiterunt iuxta illos in vestibus albis: qui et dixerūt: Uiri galilei p de tali regione. **o** **A**stiterēt iu. t de confe ll. i ve. alb. ad de. dī. s. cōfē signādū solēnitatē ascēsionis hui p̄m̄ **G**re. p **C**ui et dixerēt: Uiri galilei. natione. Est em galilei qdā p̄s

A iudeo de qua erat apli salte p maiori pre.
a Quid stat is aspicietes in celum.
q.d. Non poteris q ille ampli habitet v
biscū sicut aī fecit: videbitis tñ eū in fine
mādi venientē ad iudicium; ideo sequit:
b Chric iesus q
assūptus ē a vo a quid stātis aspicietes in celum.
bis i celu: sic ve
niet quead. vi
dūt eū euntē in
celu: sicut ascen
dit in forma hūani
tatis. Glo. sic ad iu
dicandū venier.

102: H̄i omnes erant vnaūmpter cū mu
līribus in oratione/ cū Maria matre ie/
su & fratribus eius. Exemplō ergo illorū
debent fideles esse in tempore isto in pr
paratiōe et expectatiōe spūssanci intēti.

Bac. 1.b.

Preparatis enim
debito modo dabi
tur spūssancus ad
id ad quod indige
bunt. Unde dicit:
Unicuiq̄ dat ma
nifestatio spūs ad
veilitatē. e Cān
omnia autē mu
tuā in vobismet
ipſis charitatez
continuam ha
bentes. quia cha
ritas excellētio: est
ceteris virtutibus:
quia ceterē virtu
tes sine ea nibil va
lent ad meritum.

I. Corin.
12.2.

b H̄ic iesus q assūptus est a vo
idem nero & forma.
dum vidistis eum euntē in celu.
C Dñica infra octa. Ascēsiōis.

I. Petri. iii. b. circa medium.

E Stote p̄u
orante arrente
detēs t̄vigilate i oř
nib⁹. An ořā aut̄ mu
tuā in vobismetipis charitatē p̄ti
nuā habētes: q̄r̄t chāritas operit t̄
multitudinē p̄tōz. H̄ospitales s
vnu alteri. Sicut hospitū sine mururationē.
inuicē sine mururatione: vñus. h
grāta & misericorditer alteri ean
quisq̄b̄ sicut accepit gratiā i alter
utrū illam administrantes: sicut m
boni dispensatores multisformis

D
f Ratio
excusando
reāt ad puniendū.
g C̄ h̄ospitales
truice. id est fusce
ptores hospitium.
h C̄ Sine mur
uratione. h̄i bi
lariter hoc facite.
i C̄ Unusq̄b̄
sue sit d̄ maior ib
sue de mediocrib
sue d̄ minoribus.
k C̄ Sic accepit

t 22. q. 4.
c. q. facro se
obligauer
rit.
23. q. 7. c.
quēadmo
dam
De pe. dist.
3. c. mātū

gratiā. Sor. i. qdlibet donā gratutum.
l C̄ In alterut̄ illā administrates.
alijs cōmunicantes gratis et benignē: si
cū mēdīa in vno corpe libijncicem serui
unt. Oculis eīn vider toti corpori: t̄ pes
portat totum corpus. m C̄ Sicut boni
dispensatores multisformis gracie
dei. Un. i. multisformū donoꝝ gratutio
rā a deo collatoꝝ: q̄r̄ nō debet esse dispen
sator̄ pare vbi patersfamilias est largus.

Postilla

E Stote p̄u
orationibz.
Ence initius illius
epistole scribit san
ctus petr⁹ aposto
lus/dicens: Et red
dent rationē ei qui
paratus ē iudicare
viuos & mortuos.
Tūc sequit̄ p̄sens
epistola in qua De
atus petrus horza
turnos ad votutes:
que nos aptos fa
ciunt ad recipiēdā
sp̄nsim/dicendo:
c Et stote p̄u
dentes. Sor. i. su
tura p̄gredentes.
Deu. 32. d
Unde: Utinam sa
perent & intellige
ret ac nouissima p
uiderent. d Et vigilate in orationi
bus. Glosa. Me amicus aliud cogitet/
q̄ id quod p̄catur. Nam isto sacro tem
pore deuotioni et orationi vacare debe
mus: t̄ hoc exemplo Mariæ matris chi
sti & discipulorū. Legit em q̄ tēpore me
dio inter ascensionē christi et missionem
spirituſancei: fuerunt cū sanctis mulieri
bus in oratione/ expectantes spiritūsan
cū eis p̄missum. Qū d̄r̄ in actib⁹ aposto

In die Pentecostes

Eta **C**Si q̄s loquuntur. **L**yra, exhortatiois
p̄ba. b **Q**uasi sermones dei. i. totū
bonū attribuat deo / et nō sibi p̄pi. c **T**Si
q̄s misstrat, egētib⁹ bōna sp̄alia. d **L**a
q̄s exhortate quā administrat de⁹. i. aut
buit deo qui dedit
sibi voluntatē et fa
cultatē hec faciēdi.

l. o. 3. c. nō e **C**Ult in oīb⁹.

solum verbis et factis ve
stris. f **H**ono
rificet de⁹. i. totū
fiat ad honorē dei.

g. **P**er iesum
christū dñm no
strum, qui est me
diator dei et homi
nū.

Postilla

Ad dieb⁹ illis: Dū
cōpleren

tur dies
pentecostes tē.

Bū initū illi⁹ epi
stole scribit saccus

Lucas: q̄ post ascē

sionē christi vnde

cim apli⁹ congrega

ti: statuerunt duos

viros: sc̄ ioseph⁹ q̄

cognominatus est

iustus: et mattiā:

et orantes dicerunt: Tu dñe qui nosti cor

da om̄i: ostende quē elegeris vnū ex his

duobus: accipere locū ministerii huius et

apostolatus: de quo fūaricatus ē iudas/

vt abiret in locū suum. Et dederūt sorores

eis: et cecidit soris super mattiā: et annu

meratus est cū vndecim apli⁹. Et statim

sequit̄ epistola p̄sens. **D**ū comple

rentur dies pentecostes. **H**odie cele

brat sancta mater ecclesia solennitatē spi

rituſanci: in qua christus se ostendit esse

deum. **N**em̄ prius ostēderat se esse dñm

terre/ et eoꝝ qui in terra sunt: infirmos sa

nando/mortuos refuscitādo. **O**stēderat

se etiā dñm maris/ et eoꝝ q̄ in mari sunt:

cū sup mare ambulauit: et mare solidū se

ei p̄buit: Et cū statberē in ore p̄scis p̄redi

pit inueniendū. **O**stēderat etiā se dñm in/

fernī/ et eoꝝ q̄ in inferno sunt: q̄i cōtrivit
portas inferni: et oēs aias de lymbo infer
nēdixit. **O**stēderat etiā se dñm aeris/ et
eoꝝ q̄ in aere sūt: Et etiā dñm celi/ et eoꝝ
que in celo sunt: cū in die ascensionis pro
p̄pria v̄tute ascendit
p̄ aera: et nube luci
da sibi obsequente
assūptus ē in celū.

Ostenso ḡ p̄ erat
dñs omnū: hodie
ostēdit se vez deū/
q̄n sp̄ūscūm q̄ de⁹ ē
misit apli⁹. **H**odie
eū rex noster iesus
christ⁹ duodeci p̄n
cipi⁹ fecit: associās
eis septuagintadu
os milites. **P**rin
cipes fuerūt duode
cim apli⁹. **S**eptua
gitaduo milites fu
erūt. lxxij. discipuli
christi: quos hodie
adeo roborauit: q̄
p̄ eos totū mundū
sibi subiugauit. vii
B̄rnar. **L**icet ma
gna et diuina fuerit
plane miracula que
de⁹ gesit i terris: **b**

t. i. nō post multos dies de q̄b⁹
dixit salvator supra. l.ca.

In dieb⁹ illis:
Dū cōpleren⁹ dies p̄e b
quaginta.

In dieb⁹ illis:
Dū cōpleren⁹ dies p̄e b
i. quin̄s decem faciunt quin̄/

tecostes: erānt omnes discipuli i

tū bonū sup oia alia emicuit: q̄ in paucis
simplicib⁹ totū mundū et oēm sapiētie alti
tudinē sibi subiugauit: vñ hic d̄: b **C**ō
cōpleretur dies p̄ete. **L**yra palcha cō
putando. **Q**uinq̄gesima nāc̄ dies a pa
schate i q̄iudei comedebāt agnū pascha
lē. **C**elebris erat i veteri testamēto apud
iudeos i memorīa bñficii legis date: q̄ su. Exo. 19.ii

it data i mōte sinai qnq̄gesima die a p̄n
cipio egressionis de egypto. Et ideo que
nēter illa die infusum ē apli⁹ sp̄ūscūtū
donū: per qđ lex euangelica imp̄ssa fuit et
firmis radicata in cordib⁹ eoꝝ. i.

Cerāt
oēs discipuli pariter in eodē loco. i.
in cgnaculo gradi strato: vbi prius chris
cū eis cgnā fecit: et nō solli apli⁹ s̄ etiā ali
fideles et mulieres pariter in eodē loco:
et ip̄sis sic cōgregat̄ insimul corde et aic̄